

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/499/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115230329
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115230329.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: Consumer Finance Holding, a.s., Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35923130, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Bratislava, Karadžičova 8,
p r o t i žalovanému: P. P., A.. X.X.XXXX, W. F., D. A. XX, o zaplatenie 2.641,48 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd z a s t a v u j e konanie v časti o zaplatenie 360,53 Eur.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 1833,15 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 8,05% ročne od 21.8.2015 do zaplatenia a trovy konania na účet jeho právneho zástupcu vo výške 160 Eur, z toho trovy právneho zastúpenia vo výške 99,98 Eur, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou zo dňa 18.12.2015 domáhal zaplatenia sumy 2.641,48 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 8.1.2013 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel dňa 23.8.2012 zmluvu o pôžičke, ktorou poskytol žalovanému celkovú sumu pôžičky 2.981,52 Eur, z ktorej žalovaný nič neuhradil. Preto listom zo dňa 29.12.2012 vyzval žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo.

Pred začatím konania žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie sumy 360,53 Eur späť s tým, že táto suma predstavuje dlžné pokuty a poplatky.

Žalovaný sa doposiaľ k žalobe nevyjadril, aj keď táto mu bola doručená ešte dňa 10.2.2016 a taktiež sa nedostavil bez ospravedlnenia na pojednávanie konané dňa 27.5.2016, hoci predvolanie prevzal ešte 27.4.2016. S použitím § 101 ods. 2 O.s.p. súd preto konal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného. Právny zástupcu žalobcu svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil a súhlasil, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami žalobcu, zmluvou o poskytnutí pôžičky zo dňa 23.8.2012, obchodnými podmienkami žalobcu, predžalobnou upomienkou zo dňa 29.12.2012 s doručenkou, prehľadom splátok a úhrad a zistil tento skutkový stav:

Dňa 23.8.2012 uzavrel žalobca ako veriteľom a žalovaný ako dlžníkom zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX. Touto zmluvou veriteľ poskytol žalovanému pôžičku vo výške 2.000 Eur, pričom žalovaný sa ju zaviazal splatiť 36 mesačnými splátkami po 85,22 Eur. Celkové náklady spotrebiteľa tak boli vyčíslené na 981,52 Eur a celková suma pôžičky na 2.981,52 Eur. Ako termín konečnej splatnosti je uvedený august 2015.

Zmluva obsahuje aj údaj o ročnej úrokovej sadzbe 32%, RPMN v tej istej hodnote a priemernej hodnote RPMN vo výške 21,3%. Dohodnutá bola aj mesačná výška poistenia 2,40 Eur.

V predmetnej zmluve a ani vo VOP nebola upravená možnosť predčasného zosplatenia úveru. Z bodu 6 §2 však vyplýva, že splátka je splatná do 20.dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci.

Listom zo dňa 29.12.2012 žalobca vyzval žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo v súlade s VOP, ktoré však nešpecifikoval. Istinu vyčíslil na 3.093,48 Eur a žiadal ju zaplatiť najneskôr do 3 dní od doručenia tejto výzvy. Uvedená zásielka bola žalovanému doručená dňa 4.1.2013.

Právny vzťah medzi účastníkmi bolo potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.12.2011 do 31.12.2012).

Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci, poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľom podľa tohto zákona sa rozumie fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona. Medzi nimi pod písm. j/ je uvedená ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miere nákladov.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>/, <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>/ a y/ a § 10 ods. 1.

Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“), pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi, stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však v zmysle citovaného zákonného ustanovenia nepostačuje. Súd preto musel dospieť k záveru, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN.

V dôsledku absencie vyššie citovanej obligatórnej náležitosti zmluvy je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný by teda mal žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 2.000 Eur.

Žalobca uplatnil si aj úroky z omeškania zo žalovanej sumy od 8.1.2013, pričom vychádzal z toho, že listom zo dňa 29.12.2012 došlo k predčasnému zosplatneniu úveru. Súd k tomu uvádza, že takáto možnosť vyplýva z ustanovenia § 565 OZ, podľa ktorého ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

V danom prípade však žalobca nepreukázal dohodu jeho právneho predchodcu a žalovaného ohľadom možnosti predčasného zosplatnenia úveru. Súd navyše nezistil, že by došlo k inému predčasnému ukončeniu zmluvy (žalobca to napokon ani netvrdil) a preto úroky z omeškania súd priznal až odo dňa po konečnej splatnosti úveru. Tá bola stanovená na 3 roky a to do 20.8.2015, kedy bola stanovená splatnosť poslednej splátky. Súd teda priznal úroky z omeškania až od nasledujúceho dňa a preto žalobu v prevyšujúcej časti, keďže žalobca žiadal úroky z omeškania už od 8.1.2013 a vo väčšom rozsahu - 8,75% ročne, hoci mal nárok len na úroky z omeškania vo výške 8,05% ročne, súd zamietol.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 1.7.2010 do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.2.2013 ak záväzkový vzťah vznikol pred 1.2.2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31.1.2013 aj za dobu omeškania po 31.1.2013.

Vzhľadom na to, že zmluvný vzťah medzi účastníkmi vznikol ešte dňa 23.8.2012, výška úrokov z omeškania sa posudzuje podľa doterajšieho predpisu. Ku dňu 21.8.2015 predstavuje 8,05% ročne.

V danom prípade vzhľadom na to, že nepochybne predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere je spotrebiteľskou zmluvou, súd sa zaoberal aj otázkou premlčania jednotlivých splátok, nakoľko s poukazom na § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa má túto povinnosť stanovenú ex offa.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa názoru súdu nepochybne spotrebiteľské zmluvy majú občianskoprávny charakter, čo napokon vyplýva z ich zaradenia v rámci Občianskeho zákonníka (§ 52 a násl.), pričom súdy už judikovali, že pri spotrebiteľských úveroch je potrebné pri posúdení premlčania aplikovať Občiansky zákonník a nie Obchodný zákonník (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove 6Co 27/2012 zo dňa 30.10.2012 alebo 13Co 100/2012 zo dňa 28.2.2013). Vychádzali pritom z ustanovenia § 54 ods. 1 OZ, v zmysle ktorého pri spotrebiteľskej zmluve a to vrátane zmluvy o spotrebiteľskom úvere platí pre spotrebiteľa výhodnejšia právna úprava o premlčaní, teda trojročná premlčacia lehota podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročná premlčacia lehota upravená Obchodným zákonníkom.

Pri úvahe o tom, aký právny predpis sa použije na posúdenie premlčania, súd sa navyše riadil aj úpravou pôsobnosti Obchodného zákonníka v § 261 a v súvislosti s vyriešením tejto spornej otázky poukazuje na § 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka. Podľa neho touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy okrem iného zo zmluvy o úvere (§ 497). Použitie Obchodného zákonníka je teda uvedené explicitne v citovanom § a teda aplikuje sa len na zmluvy uzavreté podľa § 497 Obchodného zákonníka, čo však nie je tento prípad. Zmluva totiž bola uzavretá podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľskom úvere, ktorý je potrebné považovať za špeciálny právny predpis. Preto podľa súdu je vylúčená aplikácia Obchodného zákonníka aj v súvislosti s premlčaním a keďže ani osobitný právny predpis, teda zákon o spotrebiteľských úveroch, nerieši otázku premlčania, je potrebné pri premlčaní vychádzať z ustanovenia Občianskeho zákonníka. Napokon pochybnosti v tomto smere boli už odstránené novelou Občianskeho zákonníka zákonom č. 102/2014 Z.z., ktorou bol doplnený § 52 ods. 2 o nasledovnú vetu: „na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“.

Citované ustanovenie sa pritom má použiť vzhľadom na absenciu prechodných ustanovení aj na právne vzťahy, ktoré vznikli pred účinnosťou tejto novely ako to vyplýva z právneho záveru vysloveného v rozsudku Najvyššieho súdu SR 3MCdo 12/2014 zo dňa 21.4.2015.

Podľa 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

S poukazom na § 103 OZ teda každá splátka predstavuje samostatné plnenie a pre každú z nich platí trojročná premlčacia lehota podľa § 101 OZ, ktorá plynie samostatne od splatnosti tej ktorej splátky (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove 7Co 179/2014 zo dňa 23.10.2014 alebo Krajského súdu v Žiline 11Co 309/2014 zo dňa 13.10.2014).

V danom prípade bola žaloba podaná dňa 18.12.2015, čo znamená, že premlčané splátky sú do 20.11.2012, čo sú 3 splátky. Nepremličaných je 33 splátok, ktoré však súd počítal len vo výške 55,55 Eur za jednu splátku (nie 85,22 Eur ako to bolo uvedené v zmluve). Vyplýva to zo záveru súdu o tom, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Znamená to, že žalovaný by mal vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 2.000 Eur a keďže tento úver mal splatiť 36 mesačnými splátkami, jedna splátka predstavuje 55,55 Eur (2.000/36). Za 33 nepremličaných mesačných splátok súd prisúdil žalobcovi sumu 1833,15 Eur (33x55,55) a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O čiastočnom zastavení konania bolo rozhodnuté podľa § 96 ods. 1, 3 O.s.p.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca, a to za zaplatený súdny poplatok zo žaloby vo výške 158 Eur a za trovy právneho zastúpenia vo výške 263,11 Eur. Vykonané boli dva úkony právnej služby, a to prevzatie a príprava zastúpenia a podanie žaloby. Tarifná odmena za 1 úkon právnej služby podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. činí 101,24 Eur. Pripočítaný bol aj režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 2 x 8,39 Eur a napokon 20% DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky vo výške 21,93 Eur. Súd z uplatnených trov konania priznal náhradu v podiele 38%. Žalobca mal totiž úspech v pomere 69% a neúspech v pomere 31% (69-31) a teda pomer jeho úspechu predstavuje 38%. Z uplatnených trov konania vo výške 421,11 Eur (158+263,11) priznaná náhrada činí 160 Eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 263,11 Eur táto náhrada predstavuje sumu 99,98 Eur (38% zo sumy 263,11).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.